

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.
ΑΡΙΘΜ. 6 (126).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἑτησία μὲν
φρ. χρ. 25 ἐξάμηνος δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ ΣΤ'.
τῇ 15/27. Ἰουνίου 1890.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΒΙΝΣΤΑΪΝ.

διάσημος μουσουργός και ἑξοχος κλειδοκυμβαλιστής Ἀντώνιος Ρούβινσταϊν ἐγεννήθη τῇ 18(30) νοεμβρίου 1829 ἐν τῷ ῥωσικῷ χωρίῳ Βυχβοτινιέτς παρὰ τῇ πόλει Δουβοσσάρ, πλησίον τῶν ρουμανικῶν συνόρων, μετέβη δέ, μεράκιον ἔτι ὢν, μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ εἰς Μόσχαν, ἔνθα ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα τῆς μουσικῆς μαθήματα ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, εἶτα δὲ τὰ περαιτέρω ὑπὸ τοῦ μουσικοῦ Ἀλεξάνδρου Willoing. Τῷ 1839, μόλις δεκαετῆς τὴν ἡλικίαν, ἔδωκεν ἐν Μόσχᾳ συναυλίαν δημοσίᾳ μετὰ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας καὶ οὕτω ἐκτίησεν τὴν πρώτην αὐτοῦ φήμην ὡς κλειδοκυμβαλιστής. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡσχολεῖτο ὁ παῖς μετὰ διαπύρου ζήλου εἰς τὴν μουσικὴν, δι' ἣν εἶχε καὶ ἑκτακτον φυσικὴν εὐφυΐαν. Μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐν Μόσχᾳ μουσικὴν ἐπίδειξιν μετέβη εἰς Παρισίους, ἔνθα ἐξηκολούθησεν ἐπὶ ἐν καὶ ἡμισυ ἔτος τὰς μουσικὰς σπουδὰς του, μεθ' ὃ ἐπεχείρησε τὸ μέγα χάριν μουσικῆς ἐπιδείξεως ταξιδιὸν του εἰς Ἀγγλίαν, Ὁλλανδίαν,

Γερμανίαν, Σουηδίαν κτλ., τὸ ὁποῖον διήρκεσε τριετίαν ὅλην. Μετὰ ταῦτα διέμεινεν ἐπὶ ἐν ἔτος ἐν Μόσχᾳ, τῷ δὲ 1844 μετέβη μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Νικολάου, ὅστις ἦτο ψαυτῶς ἐξαίρετος κλειδοκυμβαλιστής, εἰς Βερολῖνον, ἔνθα ἐσπούδασε παρὰ τῷ μουσικῷ Dehn τὴν μελοποιητικὴν καὶ ὅπου πολλάκις ἔπαιζε παρὰ τῇ Αὐλῇ. Τῷ 1846 μετέβη εἰς Βιέννην, ἔνθα παρέδιδεν ἐπὶ τινα χρόνον μαθήματα μουσικῆς, τῷ δὲ 1848 ἐπέστρεψεν εἰς Ῥωσίαν καὶ ἐγκατέστη ἐν Πετρούπολει. Καταγοητευθεῖσα ἐκ τῆς ἐξαισίας τέχνης τοῦ Ρούβινσταϊν ἡ μεγάλη δούκισσα Ἑλένη διώρισεν αὐτὸν πρῶτον μουσικὸν τῆς αὐλῆς, ἐν δὲ τῇ θέσει ταύτῃ ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης ἔσχεν ἱκανὰ μέσα καὶ ἱκανὴν ἄνεσιν, ὥστε ν' ἀφοσιωθῇ ὁλοψύχως εἰς τὴν μελοποιητικὴν. Ἀπὸ τοῦ 1854 ἐπεχείρησεν ἐπανειλημμένως ταξείδια εἰς Γερμανίαν, Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Ἰταλίαν καὶ Ἰσπανίαν, ὅπως καταστήσῃ γνωστὰ τὰ ἔργα του. Μετὰ ταῦτα ὁ Ῥούβινσταϊν δι' ἀκαμάτων μόχθων καὶ ἀνενδότου ἐπι-

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΒΙΝΣΤΑΪΝ.

μονής κατώρθωσε νὰ ιδρύσῃ ἐν Περουπόλει τὴν πρώτην ῥωσικὴν μουσικὴν σχολήν, τῆς ὁποίας καὶ ἐγένετο διευθυντής, αὐτὸς δὲ εἶνε ὁ ἀνυψώσας τὴν μουσικὴν ἐν τῇ πατρίδι του, ἥτις σήμερον ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχὴ καὶ ἀποτελεσματικὴν θεραπείαν τῆς μουσικῆς τέχνης οὐδόλως ὑπολείπεται τῶν λοιπῶν πεπολιτισμένων κρατῶν. Ὁ Ρούβινσταϊν εἶνε εἰς τῶν ἐξοχωτάτων κλειδοκυμβαλιστῶν πρώτης τάξεως, ὡς μελοποιὸς δὲ κατέχει διαπρεπεστάτην θέσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν μεγάλων μουσικῶν

τῆς νέας γενεᾶς. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀναφέρονται ἐνταῦθα τὰ ῥωσικὰ μελοδράματα «Δημήτριος Δονσκόϊ», «οἱ κυνηγοὶ τῆς Σιβηρίας», «Ἡ ἐκδίκησις», «ὁ δαίμων», τὰ γερμανικὰ μελοδράματα «Feramors» («Lala Rookh»), «Μακκαβαῖοι», «Νέρων», «Μεταξὺ ληστῶν», «Ψιττακὸς» κτλ. τὸ γαλλικὸν μελοδράμα «Νέρων»· πρὸς τοῦτοις τὰ θρησκευτικὰ μελοδράματα «ὁ ἀπολεσθεὶς Παράδεισος», «ὁ πύργος τῆς Βαβυλῶνος» καὶ ἄλλα· τέλος δὲ μέγα πλῆθος συμφωνιῶν καὶ ἄλλων μικροτέρων μουσικῶν συνθέσεων.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΣΑΙΞΠΗΡΟΥ ΚΑΙ ΒΑΚΩΝΟΣ ΖΗΤΗΜΑ.

ὑπὸ ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΒΥΛΚΕΡ.

 Ν ἔτει 1759 παρεστάθη ἐπὶ σκηνῆς ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τοῦ περιφήμου ἠθοποιοῦ Γάρρικ μετὰ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας μικρά τις κωμωδία: «Ὁ ἀριστοκρατικὸς βίος ἐν τῷ κατωγείῳ» (High life below Stairs), — ἥτοι ὁ βίος καὶ οἱ τρόποι τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας ἐν τῇ αἰδοῦσῃ τῶν ὑπηρετῶν — ἥτις ταχέως ἐκτῆσατο ἐν ὅλῃ τῇ Ἀγγλίᾳ μεγάλην φήμην καὶ δημοτικότητα. Ἐν τῇ κωμωδίᾳ ταῦτα παρίστανται ὑπηρετῶν καὶ ὑπηρετρίων τῶν ὑψηλοτέρων καὶ τῶν ταπεινοτέρων τάξεων μιμούμενοι, κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν κυρίων των, τὸν χαρακτήρα καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰς συνηθείας τούτων καὶ οὕτω διακωμωδεῖται ὅλη ἡ κενότης, ἡ διαστροφή καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ἀναλήθεια τοῦ τότε κοινωνικοῦ βίου τῶν ὑψηλῶν τάξεων. Ἡ κωμικότης ἀφικνεῖται εἰς τὸ ὑψιστον αὐτῆς σημεῖον ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τελευταίᾳ πράξει, καὶ ἦν οἱ ὑπηρετῶν πλουσίου τινὸς κυρίου παρίστανται δίδοντες ἐσπερίδα, κατὰ τὸ πρότυπον ἀκριβῶς, ὅπερ ἀπεμμήθησαν παρὰ τῶν δεσποτῶν αὐτῶν. Εἰς τοιαύτας ἐσπερινὰς συναναστροφὰς παρὰ ταῖς ὑψηλαῖς τάξεσιν ἐδεωρεῖτο τότε πρὸ παντὸς ἄλλου ἀναγκαῖον τὸ νὰ ἡξεύρῃ τις νὰ ὁμιλῇ περὶ τῆς συγχρόνου φιλολογίας, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῇ ῥηθείᾳ κωμωδία ἀκούομεν μεταξὺ τῶν φιλομούσων καὶ εὐπαιδευτῶν ὑπηρετῶν τὴν ἐξῆς ἀστείαν συνδιάλεξιν περὶ τῆς φιλολογίας καὶ τῆς ποιήσεως. Ἡ θαλαμηπόλος τῆς κυρίας Βάβ λέγει πρὸς τὴν ὑπηρετρίαν Κατίνα:

Ἐγὼ ἀναγινώσκω ἐν μόνον βιβλίον.

Κατίνα: Καὶ τίος εἶνε τὸ βιβλίον, διὰ τὸ ὅποιον ἡ εὐγενὴς δέσποινα εἶνε τόσον ἐνθουσιασμένη;

Λαίδη Βάβ: Τοῦ Σηξπούρου! Δὲν ἀνεγνώσατε ποτὲ περὶ τοῦ Σηξπούρου;

Κατίνα: Σηξπούρου! Σηξπούρου! — Ποῖος ἔγραψεν αὐτὸ τὸ βιβλίον; — Ὅχι! Δὲν ἀνέγνωσα ποτὲ τὸν Σηξπούρον!

Λαίδη Βάβ: ὦ! τότε σὰς περιμένει μία μεγάλη ἀπόλαυσις.

Κατίνα: Καλὰ! Τότε λοιπὸν θὰ καθίσω ἓνα ὥραϊον ἀπόγευμα νὰ ἀναγνώσω αὐτὸ τὸ βιβλίον!

Ἐννοεῖται οἰκοδεν, ὅτι ὁ διάλογος οὗτος περὶ τοῦ Σαιξπήρου καὶ ἡ χάριν ἀστεϊότητος διαστροφή τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀμαθοῦς θεραπεινίδος τότε μόνον θὰ εἶχον τὸν τόπον των, ἂν τὰ ἔργα τοῦ Σαιξπήρου ἦσαν εἰς πάντα ὁπωσοῦν ἀνεπτυγμένον γνωστὰ καὶ ἂν οὐδεμίᾳ ἀμφιβολία ἐπεκράτει περὶ τοῦ ὅτι συνεγράφησαν

ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Σαιξπήρου. Ἄλλ' ἂν ἡ ἀπαίδευτος ἐκείνη ὑπηρετρία Κατίνα παρουσιαζέτο ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἑκατὸν ἔτη βραδύτερον, οὐ μόνον δὲν θὰ ἐδεωρεῖτο ἀμαθῆς, ἀλλὰ θὰ ἐνομιζέτο μάλιστα λίαν ἐντριβῆς περὶ τὴν φιλολογίαν καὶ βαθυγνώμων γυνή: θὰ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Ἀμερικανίδα Miss Delia Bacon ἢ πρὸς τὸν συμπολίτην τῆς Smith καὶ μετὰ τούτων θὰ ἠρώτα μετ' ὅλης τῆς σπουδαιότητος: «Σαιξπήρος; Σαιξπήρος! ποῖος ἔγραψεν αὐτὸ τὸ βιβλίον;»

Ἡ Ἀμερική, ἡ χώρα, ἐνθα ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ ἐδάφους ὀρίμασαν ἤδη πολλοὶ θαυμαστοὶ καρποί, ὡς τὰ πνευματιστικὰ πειράματα, ἡ τετάρτη διάστασις καὶ ἄλλα παρόμοια, ἔχει καὶ τὴν ἀμφίβολον τιμὴν νὰ εἶνε ἡ μητρόπολις καὶ ἡ κυριωτάτη κοιτίς τοῦ περὶ Σαιξπήρου καὶ Βάκωνος ζητήματος, τοῦτ' ἔστι, τῆς γνώμης ὅτι τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπὶ αἰῶνας ὅλους ἐδεωροῦντο ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Σαιξπήρου, δὲν ἐποιήθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Σαιξπήρου ἀλλ' ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου καὶ πολιτικοῦ Βάκωνος.

Ἀλλὰ πῶς ἡδυνήθη ἐν γένει ν' ἀναφυῇ τὸ ζήτημα τοῦτο; Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐγεννήθη ἀπλούστατα ἐκ τῆς ἀνάγκης ἦν ἔχουσιν ἐμφυτον οἱ ἄνθρωποι, ν' ἀκούωσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νέον τι, καὶ νὰ ἴδωσιν ἐπὶ τέλους καὶ τὸν Σαιξπήρον, τὸν ὅποιον ὁ κόσμος ὅλος ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐδεῶρει καὶ ἐξύμνει ὡς τὸν μέγιστον δραματικὸν ποιητὴν, παριστάμενον ὡς φαυλόβιον ἄνθρωπον, ὡς τοκογλύφον, ὡς ἀπατεῶνα καὶ πρὸ πάντων ὡς ἐντελῶς ἀσήμαντον κατὰ τὸ πνεῦμα. Ἄλλ' ἡ γνώμη αὕτη βασίζεται ἐπὶ δύο ἐντελῶς ψευδῶν καὶ πεπλανημένων προϋποθέσεων: πρῶτον, ὅτι γινώσκουμεν περὶ τοῦ βίου τοῦ Σαιξπήρου τόσον πολλά, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ δισχυρισθῶμεν, ὅτι ὁ Γουλιέλμος Σαιξπήρος ὁ ἐκ τῆς πόλεως Stratford δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ γράψῃ τὰ εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενα δράματα, καὶ δεύτερον, ὅτι ὁ Φραγκίσκος Βάκων ἐκέκτητο ἱκανὴν ποιητικὴν μεγαλοφυΐαν, ὥστε νὰ συγγράψῃ τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Σαιξπήρου κυκλοφοροῦντα δράματα καὶ λοιπὰ ποιήματα.

Ὅπως δυνηθῇ ἡ πρώτη ἐκ τῶν γνωμῶν τούτων νὰ ἐξενεχθῇ μετὰ τινος πιθανότητος, ἐδέησε νὰ συγχανευθῶσι τὰ περὶ Σαιξπήρου μυθολογούμενα μετὰ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ καὶ ἐκ τῆς συγχανεύσεως ταύτης νὰ ἀποτελεσθῇ τὸ μίγμα ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον οἱ Βακωνισταὶ ὀνομάζουσι «τὸν ἱστορικὸν βίον τοῦ Σαιξπήρου». Παρὰ τούτων μανθάνομεν ὅτι ὁ Γουλιέλμος Σαιξπήρος ἐγεννήθη ἐν τῇ πόλει Stratford ἐκ